

رایموندوس
Raimundus
christianus arabicus

IE Med.
Institut Europeu de la Mediterrània

Any
Llull
2015
2016

Ramon Llull i l'encontre entre cultures

Exposició commemorativa dels 700 anys de la mort de Ramon Llull

QUADERN DE L'ALUMNE

RAMON LLULL I L'ENCONTRE ENTRE CULTURES

Ramon Llull (1232-1316) és un cas paradigmàtic de l'encontre entre cultures que es produeix a l'edat mitjana. Desenvolupa un projecte molt personal i d'un abast extraordinari: va ser alhora un intel·lectual i un escriptor, però també un activista capaç de viatjar en missió al Pròxim Orient o al Magreb i d'entrar en contacte i de polemitzar amb els savis i pensadors musulmans del moment, o d'acostar-se als poders polítics i eclesiàstics més notables d'Occident: Roma, França, les repúbliques italianes, la Corona d'Aragó. D'altra banda, la seva producció escrita és fabulosa: 265 títols sobre les matèries més diverses.

Aquesta exposició, presentada en el marc del 700 aniversari de la seva mort, esdevinguda a Tunis a final de 1315 o en el retorn a Mallorca a començament de 1316, fa un recorregut per la vida i l'obra del pensador mallorquí, tot destacant la faceta del diàleg intercultural amb el món musulmà en una època en què la Mediterrània era fonamentalment un espai tant per al conflicte com per a l'intercanvi comercial.

La mostra està dividida en 10 àmbits. El primer explica el context mediterrani medieval amb l'expansió comercial i política de la Corona d'Aragó en un moment en què el Regne de Mallorca ocupa un espai estratègic de primer ordre.

Els àmbits 2, 3, i 4 se centren ja en el personatge i fan un recorregut pel seu projecte missional, intel·lectual i polític i per la seva producció científica i literària.

Amb els àmbits 5, 6, 7 i 8, s'arriba a la part central de l'exposició, la que es refereix al contacte entre religions a l'edat mitjana, la voluntat de Ramon d'aproximar-se al món musulmà, els seus viatges per Europa i per la Mediterrània i les seves estades al Magreb.

La mostra es clou amb dos àmbits que expliquen les estratègies singulars que Llull va desenvolupar per a la conservació i la propagació de la seva obra, així com la increïble difusió que Ramon Llull ha tingut a Europa en 700 anys.

christianus

arabicus

PROPOSTA D'ACTIVITATS

Inicia la visita i mira de respondre les següents qüestions. Pots demanar ajuda als teus companys i al professor.

ÀMBIT 2. La Corona d'Aragó

Llegeix amb atenció els textos de l'àmbit.

- 2.1 La Corona d'Aragó i Mallorca – Què li va passar a la Corona d'Aragó durant el segle XIII? – A costa de qui es va produir l'expansionisme de Jaume I el Conqueridor?
- A més del polític, quin altre factor va influir en l'expansió catalana medieval?

- 2.2 Una cruïlla, més que no una illa – Quines són les característiques de la Mallorca on va néixer Llull? Com van poder influir en Ramon Llull? – Tu penses que vius en un ambient multicultural, com li va passar a Llull? Posa'n alguns exemples.

ÀMBIT 3. Ramon Llull, «català de Mallorques»

Llegeix amb atenció els textos de l'àmbit.

- Com va ser la vida de Ramon Llull abans dels trenta anys? – Digues quines afirmacions sobre el projecte de vida de Llull després de la trentena són certes o falses:

- ❖ El seu pensament i obra tenen una finalitat religiosa i missional V F
- ❖ Escriure un llibre per a la conversió dels cristians V F
- ❖ Fundar escoles de català per als missioners V F

ÀMBIT 4. Nova ciència i nova literatura

Llegeix amb atenció els textos de l'àmbit.

- 4.1 L'Art de Ramon Llull – Sobre quines temàtiques va escriure Llull? Va ser un fet excepcional escriure-les en català? – Per què va ser capaç d'escriure sobre una tan gran varietat de temes?

christianus

arabicus

– 4.2 La literatura alternativa – Per què Llull és considerat un dels pares de la literatura catalana? Quins altres escriptors medievals en llengua catalana coneixeu?

ÀMBIT 5. «Disputar per autoritats no ha respòs»

Llegeix amb atenció els textos d'aquest àmbit.

– El contacte entre religions era un fet freqüent en temps de Llull? Si així era, quines eren algunes de les formes que va prendre aquell contacte? – Quins eren els dos grans problemes que tenien les trobades interreligioses? – Quina va ser l'estratègia desenvolupada per Llull per al diàleg interreligiós?

ÀMBIT 6. *Christianus arabicus, cuius nomen Raimundus*

Llegeix amb atenció els textos d'aquest àmbit.

– Per què Ramon Llull s'autoqualifica de *christianus arabicus* (cristià àrab)? – Quines necessitats detecta Llull al principi del seu projecte? Estàs d'acord amb aquestes necessitats? Per què? – Per què és necessari conèixer l'altre? Com ho podem fer?

ÀMBIT 7. El dinamisme científic magrebí

Llegeix amb atenció els textos d'aquest àmbit.

– Recorda el que vas aprendre a classe a propòsit del saber i el coneixement en el món àrab i islàmic medievals, es correspon amb el que es vivia a Bugia als segles XII i XIII? – Redacta un petit escrit sobre el paper que van poder jugar els savis musulmans i ciutats com Bugia en la transmissió dels coneixements de l'antiguitat i en la creació de nous?

christianus

arabicus

ÀMBIT 8. Ramon Llull a Bugia (1307)

Llegeix amb atenció els textos d'aquest àmbit.

– Quin objectiu tingueren els viatges de Ramon Llull al nord d'Àfrica? – Com va evolucionar al llarg del temps la posició de Llull respecte als no-cristians? – Quina acollida va tenir Llull a Bugia i per què?

ÀMBIT 9. La difusió: els manuscrits

Llegeix amb atenció els textos de l'àmbit.

– Es va preocupar Llull per conservar i difondre la seva obra? Si així fou, quins són els indicis d'aquesta inquietud - Quins són els tres principals centres de conservació i difusió de l'obra lul·liana – Què té d'extraordinari el nombre de manuscrits relacionats amb Llull i/o amb la seva obra?

ÀMBIT 10. La posteritat: els impresos

Llegeix amb atenció els textos de l'àmbit.

– Quin va ser l'invent que va contribuir a la internacionalització de l'obra de Llull? – Qui són els principals editors i impressors de l'obra de Llull? Com van influir aquelles edicions en el coneixement i difusió de l'obra i el pensament de Llull? – Què faries tu per conservar i difondre l'obra de Llull? Quines tecnologies faries servir i com ajudarien aquelles a aconseguir els teus objectius?

christianus

arabicus

